

Appendix 2**Convention no 176 concerning safety and health in mines**

The General Conference of the International Labour Organization,

Having been convened at Geneva by the Governing Body of the International Labour Office, and having met in its Eighty-Second Session on 6 June 1995, and

Noting the relevant International Labour Conventions and Recommendations and, in particular, the Abolition of Forced Labour Convention, 1957; the Radiation Protection Convention and Recommendation, 1960; the Guarding of Machinery Convention and Recommendation, 1963; the Employment Injury Benefits Convention and Recommendation, 1964; the Minimum Age (Underground Work) Convention and Recommendation, 1965; the Medical Examination of Young Persons (Underground Work) Convention, 1965; the Working Environment (Air Pollution, Noise and Vibration) Convention and Recommendation, 1977; the Occupational Safety and Health Convention and Recommendation, 1981; the Occupational Health Services Convention and Recommendation, 1985; the Asbestos Convention and Recommendation, 1986; the Safety and Health in Construction Convention and Recommendation, 1988; the Chemicals Convention and Recommendation, 1990; and the Prevention of Major Industrial Accidents Convention and Recommendation, 1993, and

Considering that workers have a need for, and a right to, information, training and genuine consultation on and participation in the preparation and implementation of safety and health measures concerning the hazards and risks they face in the mining industry, and

Recognizing that it is desirable to prevent any fatalities, injuries or ill health affecting workers or members of the public, or damage to the environment arising from mining operations, and

Having regard to the need for co-operation between the International Labour Organization, the World Health Organization, the International Atomic Energy Agency and other relevant institutions and noting the relevant instruments, codes of practice, codes and guidelines issued by these organizations, and

Having decided upon the adoption of certain proposals with regard to safety and health in mines, which is the fourth item on the agenda of the session, and

Having determined that these proposals shall take the form of an international Convention;

Vedlegg 2**Konvensjon nr 176 om sikkerhet og helse i bergindustrien**

Den internasjonale arbeidsorganisasjons generalkonferanse,

som Styret for Det internasjonale arbeidsbyrå har sammenkalt i Genève, og som har trådt sammen til sin 82. sesjon den 6. juni 1995, og

som merker seg de relevante internasjonale arbeidskonvensjoner og rekommandasjoner, og særlig konvensjonen om avskaffelse av tvangsarbeid, 1957; konvensjonen og rekommandasjonen om vern mot strålefare, 1960; konvensjonen og rekommandasjonen om sikring av maskiner, 1963; konvensjonen og rekommandasjonen om yrkesskadetrygd, 1964; konvensjonen og rekommandasjonen om minstealder for sysselsetting under jord, 1965; konvensjonen om legeundersøkelse av ungdom (arbeid under jord), 1965; konvensjonen og rekommandasjonen om arbeidsmiljøet (luftforurensning, støy og vibrasjon), 1977; konvensjonen og rekommandasjonen om sikkerhet, helse og arbeidsmiljøet, 1981; konvensjonen og rekommandasjonen om bedriftshelsetjeneste, 1985; konvensjonen og rekommandasjonen om asbest, 1986; konvensjonen og rekommandasjonen om tryggleik og helse i byggje- og anleggsverksemd, 1988; konvensjonen og rekommandasjonen om kjemiske stoffer, 1990; og konvensjonen og rekommandasjonen om forebygging av industrielle storulykker, 1993, og

som tar i betraktning at arbeidstakere har behov for, og rett til, informasjon, opplæring og reell konsultasjon om og deltakelse i forberedelsen og gjennomføringen av sikkerhets- og helsetiltak vedrørende farene og risikoene de møter i bergindustrien, og

som erkjenner at det er ønskelig å hindre at arbeidstakere eller tredjemann blir utsatt for dødsfall, skader eller sviktende helse eller at miljøet blir skadelidende som følge av bergverksdrift, og

som tar hensyn til behovet for samarbeid mellom Den internasjonale arbeidsorganisasjon, Verdens helseorganisasjon, Den internasjonale atomenergi-byrået og andre relevante institusjoner og som merker seg relevante instrumenter, praksis-kodeks, regler og retningslinjer utstedt av disse organisasjonene, og

som har besluttet å vedta visse forslag vedrørende sikkerhet og helse i bergindustrien, punkt 4 på dagsordenen for sesjonen, og

som har bestemt at disse forslag skal gis form av en internasjonal konvensjon,

adopts this twenty-second day of June of the year one thousand nine hundred and ninety-five the following Convention, which may be cited as the Safety and Health in Mines Convention, 1995:

vedtar i dag, den 22. juni 1995, følgende konvensjon som kan kalles konvensjonen om sikkerhet og helse i bergindustrien, 1995:

PART I. DEFINITIONS

Article 1

1. For the purpose of this Convention, the term «mine» covers -
 - (a) surface or underground sites where the following activities, in particular, take place:
 - (i) exploration for minerals, excluding oil and gas, that involves the mechanical disturbance of the ground;
 - (ii) extraction of minerals, excluding oil and gas;
 - (iii) preparation, including crushing, grinding, concentration or washing of the extracted material; and
 - (b) all machinery, equipment, appliances, plant, buildings and civil engineering structures used in conjunction with the activities referred to in (a) above.
2. For the purpose of this Convention, the term «employer» means any physical or legal person who employs one or more workers in a mine and, as the context requires, the operator, the principal contractor, contractor or subcontractor.

PART II. SCOPE AND MEANS OF APPLICATION

Article 2

1. This convention applies to all mines.
2. After consultations with the most representative organizations of employers and workers concerned, the competent authority of a Member which ratifies the Convention:
 - (a) may exclude certain categories of mines from the application of the Convention, or certain provisions thereof, if the overall protection afforded at these mines under national law and practice is not inferior to that which would result from the full application of the provisions of the Convention;
 - (b) shall, in case of exclusion of certain categories of mines pursuant to clause (a) above, make plans for progressively covering all mines.
3. A Member which ratifies the Convention and avails itself of the possibility afforded in paragraph 2(a) above shall indicate, in its reports on the application of the Convention submitted under article 22 of the Constitution of the International Labour Organization, any particular category of mines thus excluded and the reasons for the exclusion.

DEL 1. DEFINISJONER

Artikkel 1

1. I denne konvensjonen omfatter uttrykket «bergverk» -
 - (a) steder over eller under jord der særlig følgende virksomhet finner sted:
 - (i) undersøkelse etter mineraler, med unntak av olje og gass, som medfører mekanisk forstyrrelse av grunnen;
 - (ii) utvinning av mineraler, med unntak av olje og gass;
 - (iii) bearbeiding, deriblant knusing, maling, konsentrering eller utvasking av det utvunne materialet; og
 - (b) ethvert maskineri, utstyr, anordning, anlegg, bygning og byggeteknisk konstruksjon som brukes i forbindelse med virksomhet som nevnt i (a) over.
2. I denne konvensjonen omfatter uttrykket «arbeidsgiver» enhver fysisk eller juridisk person som sysselsetter en eller flere arbeidstakere i et bergverk samt, om sammenhengen tilsier det, operatøren, hovedentreprenøren, entreprenøren eller underentreprenøren.

DEL II. VIRKEOMRÅDE OG GJENNOMFØRINGSMÅTER

Artikkel 2

1. Denne konvensjonen gjelder alle bergverk.
2. Etter konsultasjoner med de mest representative arbeidsgiver- og arbeidstakerorganisasjoner, skal den kompetente myndighet i en medlemsstat som har ratifisert denne konvensjonen:
 - (a) kunne unnta fra gjennomføringen av konvensjonen, eller visse bestemmelser i denne, bestemte kategorier bergverk dersom det samlede vernet som gis ved disse bergverkene etter nasjonale lover og praksis ikke er dårligere enn det vernet som full anvendelse av konvensjonens bestemmelser ville gi;
 - (b) i tilfelle utelukkelse av visse kategorier bergverk i henhold til bokstav a) over, legge planer for å gradvis dekke alle bergverk.
3. En medlemsstat som ratifiserer konvensjonen og som benytter seg av muligheten som er gitt i nr 2 bokstav a) over skal i sine rapporter om gjennomføringen av konvensjonen etter artikkel 22 i Den internasjonale arbeidsorganisasjonens konstitusjon, angi hvilke kategorier bergverk som er unntatt samt årsakene til slikt unntak.

Article 3

In the light of national conditions and practice and after consultations with the most representative organizations of employers and workers concerned, the Member shall formulate, carry out and periodically review a coherent policy on safety and health in mines, particularly with regard to the measures to give effect to the provisions of the Convention.

Article 4

1. The measures for ensuring application of the Convention shall be prescribed by national laws and regulations.
2. Where appropriate, these national laws and regulations shall be supplemented by:
 - (a) technical standards, guidelines or codes of practice; or
 - (b) other means of application consistent with national practice, as identified by the competent authority.

Article 5

1. National laws and regulations pursuant to Article 4, paragraph 1, shall designate the competent authority that is to monitor and regulate the various aspects of safety and health in mines.
2. Such national laws and regulations shall provide for:
 - (a) the supervision of safety and health in mines;
 - (b) the inspection of mines by inspectors designated for the purpose by the competent authority;
 - (c) the procedures for reporting and investigating fatal and serious accidents, dangerous occurrences and mine disasters, each as defined by national laws or regulations;
 - (d) the compilation and publication of statistics on accidents, occupational diseases and dangerous occurrences, each as defined by national laws or regulations;
 - (e) the power of the competent authority to suspend or restrict mining activities on safety and health grounds until the condition giving rise to the suspension or restriction has been corrected; and
 - (f) the establishment of effective procedures to ensure the implementation of the rights of workers and their representatives to be consulted on matters and to participate in measures relating to safety and health at the workplace.
3. Such national laws and regulations shall provide that the manufacture, storage, transport and use of explosives and initiating devices at the mine shall be carried out by or under the direct supervision of competent and authorized persons.

Artikkel 3

Etter nasjonale forhold og praksis og etter konsultasjoner med de mest representative arbeidsgiver- og arbeidstakerorganisasjoner, skal medlemsstaten utforme, gjennomføre og med jevne mellomrom granske en helhetlig politikk vedrørende sikkerhet og helse i bergindustrien, særlig med henblikk på tiltak for å gjennomføre konvensjonens bestemmelser.

Artikkel 4

1. Tiltak for å sikre gjennomføring av konvensjonen skal fastsettes i nasjonale lover og forskrifter.
2. Der det er hensiktsmessig, skal slike nasjonale lover og forskrifter suppleres med:
 - (a) tekniske standarder, retningslinjer eller praksis-kodekser; eller
 - (b) andre gjennomføringsmåter som er i samsvar med nasjonal praksis og som er angitt av den kompetente myndighet.

Artikkel 5

1. Nasjonale lover og forskrifter i henhold til artikkel 4, nr 1, skal angi den kompetente myndighet som skal overvåke og regulere de ulike sider ved sikkerhet og helse i bergindustrien.
2. Slike nasjonale lover og forskrifter skal inneholde bestemmelser om
 - (a) tilsyn med sikkerhet og helse i bergverk;
 - (b) inspeksjon av bergverk ved inspektører utpekt til dette formål av den kompetente myndighet;
 - (c) prosedyrer for rapportering og gransking av dødelige og alvorlige ulykker, farlige hendelser og katastrofer i bergverk, slik disse er definert i nasjonale lover og forskrifter;
 - (d) innsamling og publisering av statistikk vedrørende ulykker, yrkessykdommer og farlige hendelser, slik disse er definert i nasjonale lover og forskrifter;
 - (e) fullmakt for den kompetente myndighet til å innstille eller begrense virksomheter i bergverk av sikkerhets- eller helsemessige grunner inntil forholdet som har forårsaket innstillingen eller begrensningen er blitt rettet opp; og
 - (f) opprettelse av effektive prosedyrer for å sikre gjennomføringen av rettighetene til arbeidstakere og deres representanter til å bli konsultert i saker og delta i tiltak vedrørende sikkerhet og helse på arbeidsplassen.
3. Slike nasjonale lover og forskrifter skal sørge for at produksjon, oppbevaring, transport og bruk av sprengstoff og tennmidler i bergverk skal utføres av kompetente og autoriserte personer eller under direkte tilsyn av disse.

4. Such national laws and regulations shall specify:
- requirements relating to mine rescue, first aid and appropriate medical facilities;
 - an obligation to provide and maintain adequate self-rescue respiratory devices for workers in underground coal mines and, where necessary, in other underground mines;
 - protective measures to secure abandoned mine workings so as to eliminate or minimize risks to safety and health;
 - requirements for the safe storage, transportation and disposal of hazardous substances used in the mining process and waste produced at the mine; and
 - where appropriate, an obligation to supply sufficient sanitary conveniences and facilities to wash, change and eat, and to maintain them in hygienic condition.
5. Such national laws and regulations shall provide that the employer in charge of the mine shall ensure that appropriate plans of workings are prepared before the start of operation and, in the event of any significant modification, that such plans are brought up to date periodically and kept available at the mine site.
4. Slike nasjonale lover og forskrifter skal spesifisere:
- krav vedrørende redningsarbeid i bergverk, førstehjelp og hensiktsmessig medisinsk utstyr;
 - en plikt til å stille til rådighet og vedlikeholde hensiktsmessige selvreddere (pursteapparater) for arbeidstakere i kullgruver under jord og, der det er nødvendig, i andre bergverk under jord;
 - tiltak for å fjerne eller mest mulig begrense sikkerhets- og helserisikoer for å sikre forlatte bergverk;
 - krav til sikker oppbevaring, transport og fjerning av farlige stoffer brukt i bergverksdrift og avfall som er produsert i bergverk; og
 - der det er hensiktsmessig, en plikt til å skaffe tilfredsstillende sanitæranlegg og bekvemmeligheter for vask, klesskift og bespisning, og til å holde dem i hygienisk stand.
5. Slike nasjonale lover og forskrifter skal bestemme at arbeidsgiveren som har ansvar for bergverket skal sørge for at det utarbeides hensiktsmessige planer over anlegget før driftsstart og, ved enhver betydelig endring, at slike planer blir oppdatert med jevne mellomrom og holdt tilgjengelige i bergverket.

PART III. PREVENTIVE AND PROTECTIVE MEASURES AT THE MINE

A. Responsibilities of employers

Article 6

In taking preventive and protective measures under this Part of the Convention, the employer shall assess the risk and deal with it in the following order of priority:

- eliminate the risk;
 - control the risk at source;
 - minimize the risk by means that include the design of safe work systems; and
 - in so far as the risk remains, provide for the use of personal protective equipment,
- having regard to what is reasonable, practicable and feasible, and to good practice and the exercise of due diligence.

Article 7

Employers shall take all necessary measures to eliminate or minimize the risks to safety and health in mines under their control, and in particular:

- ensure that the mine is designed, constructed and provided with electrical, mechanical and other equipment, including a communication system, to provide conditions for safe operation and a healthy working environment;

DEL III. FOREBYGGENDE- OG VERNEMESSIGE TILTAK I BERGVERKET

A. Arbeidsgivers ansvar

Artikkel 6

Ved iverksetting av forebyggende- og vernemessige tiltak i henhold til denne delen av konvensjonen, skal arbeidsgiveren vurdere risikoen og håndtere den etter følgende prioritete rekkefølge:

- fjerne risikoen;
- få kontroll over risikoen ved kilden;
- minimalisere risikoen blant annet ved utforming av sikre arbeidssystemer; og
- i den grad risikoen vedvarer, sørge for bruk av personlig verneutstyr, idet det tas hensyn til hva som er rimelig, praktisk mulig og gjennomførbart, og i samsvar med god praksis og utøvelse av behørig aktsomhet.

Artikkel 7

Arbeidsgivere skal treffe alle nødvendige tiltak for å fjerne eller minimalisere sikkerhets- og helserisikoer i bergverk som er under deres kontroll, og særlig:

- sørge for at bergverket er utformet, anlagt og forsynt med elektrisk, mekanisk og annet utstyr, deriblant et kommunikasjonssystem, for å tilrettelegge forholdene for sikker drift og et sunt arbeidsmiljø;

- (b) ensure that the mine is commissioned, operated, maintained and decommissioned in such a way that workers can perform the work assigned to them without endangering their safety and health or that of other persons;
- (c) take steps to maintain the stability of the ground in areas to which persons have access in the context of their work;
- (d) whenever practicable, provide, from every underground workplace, two exits, each of which is connected to separate means of egress to the surface;
- (e) ensure the monitoring, assessment and regular inspection of the working environment to identify the various hazards to which the workers may be exposed and to assess their level of exposure;
- (f) ensure adequate ventilation for all underground workings to which access is permitted;
- (g) in respect of zones susceptible to particular hazards, draw up and implement an operating plan and procedures to ensure a safe system of work and the protection of workers;
- (h) take measures and precautions appropriate to the nature of a mine operation to prevent, detect and combat the start and spread of fires and explosions; and
- (i) ensure that when there is serious danger to the safety and health of workers, operations are stopped and workers are evacuated to a safe location.

Article 8

The employer shall prepare an emergency response plan, specific to each mine, for reasonably foreseeable industrial and natural disasters.

Article 9

Where workers are exposed to physical, chemical or biological hazards, the employer shall:

- (a) inform the workers, in a comprehensible manner, of the hazards associated with their work, the health risks involved and relevant preventive and protective measures;
- (b) take appropriate measures to eliminate or minimize the risks resulting from exposure to those hazards;
- (c) where adequate protection against risk of accident or injury to health including exposure to adverse conditions cannot be ensured by other means, provide and maintain at no cost to the worker suitable protective equipment, clothing as necessary and other facilities defined by national laws or regulations; and
- (d) provide workers who have suffered from an injury or illness at the workplace with first aid, ap-

- (b) sørge for at bergverket blir satt i drift, drevet, holdt ved like og satt ut av drift på en slik måte at arbeidstakere kan utføre det arbeidet de blir tildelt uten å sette egen eller andres sikkerhet i fare;
- (c) treffe tiltak for å opprettholde grunnens stabilitet i områder som personer har adgang til i sitt arbeid;
- (d) der det er praktisk mulig, forsyne ethvert arbeidsområde under jord med to utganger, hver av dem tilknyttet adskilte utganger til overflaten;
- (e) sørge for overvåking, vurdering og regelmessig inspeksjon av arbeidsmiljøet for å identifisere de ulike farene som arbeidstakerne kan bli eksponert for og vurdere i hvilken grad de blir eksponert;
- (f) sørge for tilstrekkelig ventilasjon i alle underjordiske arbeidsområder der adgang er tillatt;
- (g) for områder som er utsatt for særlige farer, utarbeide og gjennomføre en driftsplan og prosedyrer for å sikre et sikkert arbeidssystem og vern av arbeidstakerne;
- (h) treffe tiltak og forholdsregler som er tilpasset bergverksdriftens karakter for å hindre, oppdage og bekjempe oppstart og spredning av branner og eksplosjoner; og
- (i) sikre at driften stanses og at arbeidstakerne blir evakuert til et trygt sted når det foreligger alvorlig fare for deres sikkerhet og helse.

Artikkel 8

Arbeidsgiveren skal utarbeide en særskilt beredskapsplan for hvert enkelt bergverk for å møte industrielle katastrofer og naturkatastrofer som i rimelig grad kan forutses.

Artikkel 9

Der arbeidstakere utsettes for fysiske, kjemiske eller biologiske farer, skal arbeidsgiveren:

- (a) informere arbeidstakerne, på en forståelig måte, om farene som er knyttet til deres arbeid, helsefarer arbeidet medfører og relevante forebyggende- og vernemessige tiltak;
- (b) treffe nødvendige tiltak for å fjerne eller minimalisere risikoene som følger av eksponering for disse farene;
- (c) der forsvarlig vern mot fare for ulykke eller helseskader, deriblant eksponering for skadelige forhold, ikke kan sikres på annen måte, stille til rådighet og vedlikeholde uten omkostninger for arbeidstakeren, hensiktsmessig verneutstyr, nødvendig arbeidsantrekk og andre hjelpemidler som definert i nasjonale lover og forskrifter; og
- (d) gi arbeidstakere som er blitt rammet av skade eller sykdom på arbeidsplassen førstehjelp, hen-

appropriate transportation from the workplace and access to appropriate medical facilities.

Article 10

The employer shall ensure that:

- (a) adequate training and retraining programmes and comprehensible instructions are provided for workers, at no cost to them, on safety and health matters as well as on the work assigned;
- (b) in accordance with national laws and regulations, adequate supervision and control are provided on each shift to secure the safe operation of the mine;
- (c) a system is established so that the names of all persons who are underground can be accurately known at any time, as well as their probable location;
- (d) all accidents and dangerous occurrences, as defined by national laws or regulations, are investigated and appropriate remedial action is taken; and
- (e) a report, as specified by national laws and regulations, is made to the competent authority on accidents and dangerous occurrences.

Article 11

On the basis of general principles of occupational health and in accordance with national laws and regulations, the employer shall ensure the provision of regular health surveillance of workers exposed to occupational health hazards specific to mining.

Article 12

Whenever two or more employers undertake activities at the same mine, the employer in charge of the mine shall co-ordinate the implementation of all measures concerning the safety and health of workers and shall be held primarily responsible for the safety of the operations. This shall not relieve individual employers from responsibility for the implementation of all measures concerning the safety and health of their workers.

B. Rights and duties of workers and their representatives

Article 13

1. Under the national laws and regulations referred to in Article 4, workers shall have the following rights:
 - (a) to report accidents, dangerous occurrences and hazards to the employer and to the competent authority;
 - (b) to request and obtain, where there is cause for concern on safety and health grounds, inspections and investigations to be conducted by the employer and by the competent authority;

siktsmessig transport fra arbeidsplassen og tilgang til nødvendig medisinsk utstyr.

Artikkel 10

Arbeidsgiveren skal sørge for at:

- (a) arbeidstakere får, uten noen omkostninger, hensiktsmessige opplærings- og gjenopplæringsprogrammer og forståelige instruksjoner vedrørende såvel sikkerhets- og helse spørsmål som det tildelte arbeidet;
- (b) det på hvert skift utføres tilstrekkelig tilsyn og kontroll for å sikre sikker drift i bergverket i samsvar med nasjonale lover og forskrifter;
- (c) det opprettes et system slik at navnene på alle personer som befinner seg under jord samt deres sannsynlige lokalisering kan bringes på det rene til enhver tid;
- (d) enhver ulykke og farlig hendelse, slik disse er definert i nasjonale lover og forskrifter, blir gransket og nødvendige hjelpetiltak iverksatt; og
- (e) det avgis rapport i samsvar med nasjonale lover og forskrifter til den kompetente myndighet om ulykker og farlige hendelser.

Artikkel 11

Arbeidsgiveren skal, på grunnlag av allmenne prinsipper for yrkeshelse og i samsvar med nasjonale lover og forskrifter, sørge for tiltak for regelmessig helseovervåkning av arbeidstakere som utsettes for helsefarer som er særegne for bergverksdrift.

Artikkel 12

Der to eller flere arbeidsgivere utøver virksomhet i samme bergverk, skal arbeidsgiveren som har ansvar for bergverket koordinere gjennomføringen av samtlige tiltak vedrørende arbeidstakernes sikkerhet og helse og være den som primært holdes ansvarlig for driftens sikkerhet. Dette unntar ikke den enkelte arbeidsgiveren fra ansvar for å iverksette samtlige tiltak vedrørende egne arbeidstakeres sikkerhet og helse.

B. Rettigheter og plikter for arbeidstakere og deres representanter

Artikkel 13

1. Etter nasjonale lover og forskrifter, vist til i artikkel 4, skal arbeidstakere ha følgende rettigheter til:
 - (a) å rapportere ulykker, farlige hendelser og farer til arbeidsgiveren og til den kompetente myndighet;
 - (b) å be om og få inspeksjoner og granskninger utført av arbeidsgiveren og den kompetente myndighet der sikkerhets- og helsemessige forhold gir grunn til bekymring;

- (c) to know and be informed of workplace hazards that may affect their safety or health;
 - (d) to obtain information, relevant to their safety or health, held by the employer or the competent authority;
 - (e) to remove themselves from any location at the mine when circumstances arise which appear, with reasonable justification, to pose a serious danger to their safety or health; and
 - (f) to collectively select safety and health representatives.
2. The safety and health representatives referred to in paragraph 1(f) above shall, in accordance with national laws and regulations, have the following rights:
- (a) to represent workers on all aspects of workplace safety and health, including where applicable, the exercise of the rights provided in paragraph 1 above;
 - (b) to:
 - (i) participate in inspections and investigations conducted by the employer and by the competent authority at the workplace; and
 - (ii) monitor and investigate safety and health matters;
 - (c) to have recourse to advisers and independent experts;
 - (d) to consult with the employer in a timely fashion on safety and health matters, including policies and procedures;
 - (e) to consult with the competent authority; and
 - (f) to receive, relevant to the area for which they have been selected, notice of accidents and dangerous occurrences.
3. Procedures for the exercise of the rights referred to in paragraphs 1 and 2 above shall be specified:
- (a) by national laws and regulations; and
 - (b) through consultations between employers and workers and their representatives.
4. National laws and regulations shall ensure that the rights referred to in paragraphs 1 and 2 above can be exercised without discrimination or retaliation.

Article 14

Under national laws and regulations, workers shall have the duty, in accordance with their training:

- (a) to comply with prescribed safety and health measures;
- (b) to take reasonable care for their own safety and health and that of other persons who may be affected by their acts or omissions at work, including the proper care and use of protective clothing, facilities and equipment placed at their disposal for this purpose;

- (c) å kjenne til og bli informert om farer på arbeidsplassen som kan innvirke på deres sikkerhet eller helse;
 - (d) å skaffe seg informasjon som er relevant for deres sikkerhet eller helse og som innehas av arbeidsgiveren eller den kompetente myndighet;
 - (e) å fjerne seg fra ethvert sted i bergverket når det oppstår omstendigheter som det er rimelig grunn til å tro representerer en alvorlig fare for deres sikkerhet eller helse; og
 - (f) å foreta kollektivt valg av sikkerhets- og helserepresentanter.
2. Sikkerhets- og helserepresentantene som nevnt i nr. 1, bokstav f), over skal, i samsvar med nasjonale lover og forskrifter, ha følgende rettigheter:
- (a) å representere arbeidstakere vedrørende alle aspekter ved sikkerhet og helse på arbeidsplassen, deriblant å utøve rettighetene som er fastsatt i nr. 1 der dette er relevant;
 - (b) å:
 - (i) delta ved inspeksjoner og granskninger utført av arbeidsgiveren og av den kompetente myndighet på arbeidsplassen; og
 - (ii) overvåke og granske sikkerhets- og helsespørsmål;
 - (c) å ha adgang til rådgivere og uavhengige eksperter;
 - (d) å rådføre seg på relevant måte med arbeidsgiveren i sikkerhets- og helsespørsmål, deriblant spørsmål om policy og prosedyrer;
 - (e) å rådføre seg med den kompetente myndighet; og
 - (f) å motta meldinger om ulykker og farlige hendelser som er relevante for det området de er blitt valgt for.
3. Prosedyrer for utøvelsen av rettighetene som nevnt i nr 1 og 2 skal spesifiseres:
- (a) i nasjonale lover og forskrifter; og
 - (b) gjennom konsultasjoner mellom arbeidsgivere og arbeidstakere og deres representanter.
4. Nasjonale lover og forskrifter skal sikre at rettighetene som nevnt i nr 1 og 2 kan utøves uten diskriminering eller represalier.

Artikkel 14

Etter nasjonale lover og forskrifter skal arbeidstakere, i samsvar med deres opplæring, ha plikt til å:

- (a) rette seg etter fastsatte sikkerhets- og helsetiltak;
- (b) dra rimelig omsorg for egen sikkerhet og helse, samt andre personers sikkerhet og helse som kan bli påvirket av deres handlinger eller forsømmelser i arbeid, deriblant forsvarlig stell og bruk av verneplagg, innretninger og utstyr som er stilt til deres rådighet for dette formål;

- (c) to report forthwith to their immediate supervisor any situation which they believe could present a risk to their safety or health or that of other persons, and which they cannot properly deal with themselves; and
- (d) to cooperate with the employer to permit compliance with the duties and responsibilities placed on the employer pursuant to the Convention.

C. Cooperation

Article 15

Measures shall be taken, in accordance with national laws and regulations, to encourage co-operation between employers and workers and their representatives to promote safety and health in mines.

PART IV. IMPLEMENTATION

Article 16

The Member shall:

- (a) take all necessary measures, including the provision of appropriate penalties and corrective measures, to ensure the effective enforcement of the provisions of the Convention; and
- (b) provide appropriate inspection services to supervise the application of the measures to be taken in pursuance of the Convention and provide these services with the resources necessary for the accomplishment of their tasks.

PART V. FINAL PROVISIONS

Article 17

The formal ratifications of this Convention shall be communicated to the Director-General of the International Labour Office for registration.

Article 18

1. This Convention shall be binding only upon those Members of the International Labour Organization whose ratifications have been registered with the Director-General of the International Labour Office.
2. It shall come into force 12 months after the date on which the ratifications of two Members have been registered with the Director-General.
3. Thereafter, this Convention shall come into force for any Member 12 months after the date on which its ratification has been registered.

Article 19

1. A Member which has ratified this Convention may denounce it after the expiration of ten years from the date on which the Convention first co-

- (c) rapportere straks til sin nærmeste overordnede enhver situasjon som de tror kan innebære en fare for egen eller andres sikkerhet eller helse, og som de ikke selv kan håndtere på forsvarlig måte; og
- (d) samarbeide med arbeidsgiveren for å muliggjøre etterlevelse av plikter og ansvar som påhviler arbeidsgiveren etter konvensjonen.

C. SAMARBEID

Artikkel 15

Det skal treffes tiltak i samsvar med nasjonale lover og forskrifter for å fremme samarbeidet mellom arbeidsgivere og arbeidstakere og deres representanter med sikte på å bedre sikkerhet og helse i bergindustrien.

DEL IV. GJENNOMFØRING

Artikkel 16

Medlemstaten skal:

- (a) treffe ethvert nødvendig tiltak, deriblant fastsette hensiktsmessige straffer og korrigerende tiltak, for å sikre effektiv håndheving av konvensjonens bestemmelser; og
- (b) etablere hensiktsmessige inspeksjonstjenester for å føre tilsyn med gjennomføring av tiltak som skal treffes i henhold til konvensjonen og gi slike tjenester de ressursene som er nødvendige for at deres oppgaver kan bli gjennomført.

DEL V. SLUTTARTIKLER

Artikkel 17

De formelle ratifikasjoner av denne konvensjonen skal oversendes Generaldirektøren for Det internasjonale arbeidsbyrå til registrering.

Artikkel 18

1. Denne konvensjonen skal binde bare de medlemsstater i Den internasjonale arbeidsorganisasjon som har fått registrert sine ratifikasjoner hos Generaldirektøren.
2. Den skal tre i kraft 12 måneder etter den dag da to medlemsstaters ratifikasjoner er blitt registrert hos Generaldirektøren
3. Deretter skal denne konvensjonen tre i kraft for enhver medlemsstat 12 måneder etter den dag da medlemsstatens ratifikasjon ble registrert.

Artikkel 19

1. Enhver medlemsstat som har ratifisert denne konvensjonen kan si den opp når 10 år er gått fra den dag da konvensjonen trådte i kraft, ved å sende

mes into force, by an act communicated to the Director-General of the International Labour Office for registration. Such denunciation shall not take effect until one year after the date on which it is registered.

2. Each Member which has ratified this Convention and which does not, within the year following the expiration of the period of ten years mentioned in the preceding paragraph, exercise the right of denunciation provided for in this Article, will be bound for another period of ten years and, thereafter, may denounce this Convention at the expiration of each period of ten years under the terms provided for in this Article.

Article 20

1. The Director-General of the International Labour Office shall notify all Members of the International Labour Organization of the registration of all ratifications and denunciations communicated by the Members of the Organization.
2. When notifying the Members of the Organization of the registration of the second ratification, the Director-General shall draw the attention of the Members of the Organization to the date upon which the Convention shall come into force.

Article 21

The Director-General of the International Labour Office shall communicate to the Secretary-General of the United Nations, for registration in accordance with article 102 of the Charter of the United Nations, full particulars of all ratifications and acts of denunciation registered by the Director-General in accordance with the provisions of the preceding Articles.

Article 22

At such times as it may consider necessary, the Governing Body of the International Labour Office shall present to the General Conference a report on the working of this Convention and shall examine the desirability of placing on the agenda of the Conference the question of its revision in whole or in part.

Article 23

1. Should the Conference adopt a new Convention revising this Convention in whole or in part, then, unless the new Convention otherwise provides -
 - (a) the ratification by a Member of the new revising Convention shall *ipso jure* involve the immediate denunciation of this Convention, notwithstanding the provisions of Article 19 above, if and when the new revising Convention shall have come into force;

melding om dette til registrering hos Generaldirektør for Det internasjonale arbeidsbyrå. Slik oppsigelse trer ikke i kraft før et år etter at den er blitt registrert.

2. Enhver medlemsstat som har ratifisert denne konvensjonen, og som ikke gjør bruk av den oppsigelsesrett som er fastsatt i denne artikkel innen et år etter utgangen av den 10-årsperioden som er nevnt i foregående punkt, er bundet for ytterligere 10 år, og kan deretter si opp denne konvensjonen ved utgangen av hver 10-årsperiode på de vilkår som er fastsatt i denne artikkel.

Artikkel 20

1. Generaldirektøren for Det internasjonale arbeidsbyrå skal underrette alle medlemsstater av Den internasjonale arbeidsorganisasjon om registreringen av alle ratifikasjoner og oppsigelser som er sendt ham av organisasjonens medlemsstater.
2. Når Generaldirektøren underretter medlemsstatene i organisasjonen om registreringen av den andre ratifikasjon som er sendt ham, skal han gjøre medlemsstatene oppmerksom på hvilken dato konvensjonen vil tre i kraft.

Artikkel 21

Generaldirektøren for Det internasjonale arbeidsbyrå skal sende Generalsekretæren for De forente nasjoner fullstendige opplysninger om alle ratifikasjoner og oppsigelser som registreres av ham etter reglene i de foregående artikler, for registrering i samsvær med artikkel 102 i De forente nasjoners pakt.

Artikkel 22

Styret for Det internasjonale arbeidsbyrå skal, når det finner det nødvendig, legge fram for Arbeidskonferansen en melding om hvordan denne konvensjonen har virket og undersøke om det er ønskelig å sette spørsmålet om hel eller delvis revisjon av konvensjonen på konferansens dagsorden.

Artikkel 23

1. Dersom Arbeidskonferansen vedtar en ny konvensjon som helt eller delvis endrer denne konvensjonen og intet annet er bestemt i den nye konvensjonen, skal:
 - (a) en medlemsstats ratifikasjon av den nye reviderte konvensjonen *ipso jure* innebære en øyeblikkelig oppsigelse av denne konvensjonen uten hensyn til reglene i artikkel 19 ovenfor, forutsatt at den nye, reviderte konvensjonen er trådt i kraft;

- (b) as from the date when the new revising Convention comes into force, this Convention shall cease to be open to ratification by the Members.
2. This Convention shall in any case remain in force in its actual form and content for those Members which have ratified it but have not ratified the revising Convention.

Article 24

The English and French versions of the text of this Convention are equally authoritative.

- (b) denne konvensjonen ikke lenger kunne ratifiseres av medlemsstatene fra den dag da den nye, reviderte konvensjonen trer i kraft

2. Denne konvensjonen skal i alle tilfelle fortsatt være i kraft i sin nåværende form og med sitt nåværende innhold for de medlemsstater som har ratifisert den, men som ikke har ratifisert den reviderte konvensjonen.

Artikkel 24

De engelske og franske versjoner av teksten i denne konvensjonen har lik gyldighet.

RECOMMENDATION NO 183 CONCERNING SAFETY AND HEALTH IN MINES

The General Conference of the International Labour Organization,

Having been convened at Geneva by the Governing Body of the International Labour Office, and having met in its Eighty-second Session on 6 June 1995, and

Noting the relevant international labour Conventions and Recommendations and, in particular, the Abolition of Forced Labour Convention, 1957; the Radiation Protection Convention and Recommendation, 1960; the Guarding of Machinery Convention and Recommendation, 1963; the Employment Injury Benefits Convention and Recommendation, 1964; the Minimum Age (Underground Work) Convention and Recommendation, 1965; the Medical Examination of Young Persons (Underground Work) Convention, 1965; the Working Environment (Air Pollution, Noise and Vibration) Convention and Recommendation, 1977; the Occupational Safety and Health Convention and Recommendation, 1981; the Occupational Health Services Convention and Recommendation, 1985; the Asbestos Convention and Recommendation, 1986; the Safety and Health in Construction Convention and Recommendation, 1988; the Chemicals Convention and Recommendation, 1990; and the Prevention of Major Industrial Accidents Convention and Recommendation, 1993, and

Considering that workers have a need for, and a right to, information, training and genuine consultation on, and participation in the preparation and implementation of safety and health measures concerning the hazards and risks they face in the mining industry, and

Recognizing that it is desirable to prevent any fatalities, injuries or ill health affecting workers or members of the public or damage to the environment arising from mining operations, and

Having regard to the need for co-operation between the International Labour Organization, the World Health Organization, the International Atomic Energy Agency and other relevant institutions and noting the relevant instruments, codes of practice, codes and guidelines issued by these organizations, and

Having decided upon the adoption of certain proposals with regard to safety and health in mines, which is the fourth item on the agenda of the session, and

Having determined that these proposals shall take the form of a Recommendation supplementing the Safety and Health in Mines Convention;

REKOMMANDASJON NR 183 OM SIKKERHET OG HELSE I BERGINDUSTRIEN

Den internasjonale arbeidsorganisasjons generalkonferanse,

som Styret for Det internasjonale arbeidsbyrå har sammenkalt i Genève, og som har trådt sammen til sin 82. sesjon den 6. juni 1995, og

som merker seg de relevante internasjonale arbeidskonvensjoner og rekommandasjoner, og særlig konvensjonen om avskaffelse av tvangsarbeid, 1957; konvensjonen og rekommandasjonen om vern for arbeidere mot strålefare, 1960; konvensjonen og rekommandasjonen om sikring av maskiner, 1963; konvensjonen og rekommandasjonen om yrkesskadetrygd, 1964; konvensjonen og rekommandasjonen om minstealder for sysselsetting under jord, 1965; konvensjonen om legeundersøkelse av ungdom (arbeid under jord), 1965; konvensjonen og rekommandasjonen om arbeidsmiljøet (luftforurensning, støy og vibrasjon), 1977; konvensjonen og rekommandasjonen om sikkerhet, helse og arbeidsmiljø, 1981; konvensjonen og rekommandasjonen om bedriftshelsetjeneste, 1985; konvensjonen og rekommandasjonen om asbest, 1986; konvensjonen og rekommandasjonen om tryggleik og helse i bygge- og anleggsverksemd, 1988; konvensjonen og rekommandasjonen om kjemiske stoffer, 1990; og konvensjonen og rekommandasjonen om forebygging av industrielle storulykker, 1993, og

som tar i betraktning at arbeidstakere har behov for, og rett til, informasjon, opplæring og reell konsultasjon om og deltakelse i forberedelsen og gjennomføringen av sikkerhets- og helsetiltak vedrørende farene og risikoene de møter i bergindustrien, og

som erkjenner at det er ønskelig å hindre at arbeidstakere eller tredjemann blir utsatt for dødsfall, skade eller sviktende helse eller at miljøet blir skadelidende som følge av bergverksdrift, og

som tar hensyn til behovet for samarbeid mellom Den internasjonale arbeidsorganisasjon, Verdens helseorganisasjon, Den internasjonale atomenergibyrået og andre relevante institusjoner og som merker seg relevante instrumenter, praksis-kodeks, regler og retningslinjer utstedt av disse organisasjoner, og

som har besluttet å vedta visse forslag vedrørende sikkerhet og helse i bergindustrien, punkt 4 på dagsordenen for sesjonen, og

som har bestemt at disse forslag skal gis form av en rekommandasjon som supplerer konvensjonen om sikkerhet og helse i bergindustrien,

adopts this twenty-second day of June of the year one thousand nine hundred and ninety-five the following Recommendation, which may be cited as the Safety and Health in Mines Recommendation, 1995:

I. General provisions

1. The provisions of this Recommendation supplement those of the Safety and Health in Mines Convention, 1995 (hereafter referred to as «the Convention»), and should be applied in conjunction with them.
2. This Recommendation applies to all mines.
3. (1) In the light of national conditions and practice and after consultation with the most representative organizations of employers and workers concerned, a Member should formulate, carry out and periodically review a coherent policy on safety and health in mines.
- (2) The consultations provided for by Article 3 of the Convention should include consultations with the most representative organizations of employers and workers on the effect of the length of working hours, night work and shift work on workers' safety and health. After such consultations, the Member should take the necessary measures in relation to working time and, in particular, to maximum daily working hours and minimum daily rest periods.
4. The competent authority should have properly qualified and trained staff with the appropriate skills, and sufficient technical and professional support, to inspect, investigate, assess and advise on the matters dealt with in the Convention and to ensure compliance with national laws and regulations.
5. Measures should be taken to encourage and promote:
 - (a) research into and exchange of information on safety and health in mines at the national and international level;
 - (b) specific assistance by the competent authority to small mines with a view to:
 - (i) assisting in transfer of technical know-how;
 - (ii) establishing preventive safety and health programmes; and
 - (iii) encouraging co-operation and consultation between employers and workers and their representatives; and
 - (c) programmes or systems for the rehabilitation and reintegration of workers who have sustained occupational injuries or illnesses.
6. Requirements relating to the supervision of safety and health in mines pursuant to Article 5,

vedtar i dag, den 22. juni 1995, følgende rekommendasjon som kan kalles rekommendasjonen om sikkerhet og helse i bergindustrien, 1995:

I. Alminnelige bestemmelser

1. Bestemmelsene i denne rekommendasjonen supplerer bestemmelsene i konvensjonen om sikkerhet og helse i bergindustrien, 1995 (heretter kalt «konvensjonen»), og bør gjennomføres i forbindelse med disse.
2. Denne rekommendasjonen gjelder alle bergverk.
3. (1) Etter nasjonale forhold og praksis og etter konsultasjoner med de mest representative arbeidsgiver- og arbeidstakerorganisasjoner, bør en medlemsstat utforme, gjennomføre og med jevne mellomrom granske en helhetlig politikk angående sikkerhet og helse i bergindustrien.
- (2) Konsultasjoner i samsvar med artikkel 3 i konvensjonen bør omfatte konsultasjoner med de mest representative arbeidsgiver- og arbeidstakerorganisasjoner om virkningen av arbeidstidens lengde, nattarbeid og skiftarbeid på arbeidstakernes sikkerhet og helse. Etter slike konsultasjoner bør medlemsstaten treffe de nødvendige tiltak i forhold til arbeidstiden og særlig med hensyn til maksimal daglig arbeidstid og minste daglige hvileperioder.
4. Den kompetente myndighet bør ha en forsvarlig kvalifisert, opplært og kompetent stab med tilstrekkelig teknisk og faglig støtte til å utføre inspeksjoner, granske, vurdere og gi råd i spørsmål som er omfattet av konvensjonen og til å sikre overholdelse av nasjonale lover og forskrifter.
5. Det bør treffes tiltak for å oppmuntre til og fremme:
 - (a) forskning i og utveksling av informasjon om sikkerhet og helse i bergindustrien på nasjonalt og internasjonalt nivå;
 - (b) særskilt bistand fra den kompetente myndighet til mindre bergverk med sikte på:
 - (i) å bistå med overføring av teknisk know-how;
 - (ii) å etablere forebyggende sikkerhets- og helseprogrammer; og
 - (iii) å oppmuntre til samarbeid og konsultasjon mellom arbeidsgivere og arbeidstakere og deres representanter; og
 - (c) programmer eller systemer for attføring og reintegrering av arbeidstakere som har blitt rammet av yrkesskader eller sykdommer.
6. Krav vedrørende tilsyn med sikkerhet og helse i bergindustrien i samsvar med artikkel 5, nr 2, i

- paragraph 2, of the Convention should, where appropriate, include those concerning:
- (a) certification and training
 - (b) inspection of the mine, mining equipment and installations;
 - (c) supervision of the handling, transportation, storage and use of explosives and of hazardous substances used or produced in the mining process
 - (d) performance of work on electrical equipment and installations; and
 - (e) supervision of workers.
7. Requirements pursuant to Article 5, paragraph 4, of the Convention, could provide that the suppliers of equipment, appliances, hazardous products and substances to the mine should ensure their compliance with national standards on safety and health, label products clearly and provide comprehensible information and instructions.
8. Requirements relating to mine rescue and first aid pursuant to Article 5, paragraph 4(a), of the Convention and to appropriate medical facilities for emergency care could cover:
- (a) organizational arrangements;
 - (b) equipment to be provided;
 - (c) standards for training;
 - (d) training of workers and participation in drills;
 - (e) the appropriate number of trained persons to be available;
 - (f) an appropriate communication system;
 - (g) an effective system to give warning of danger;
 - (h) provision and maintenance of means of escape and rescue;
 - (i) establishment of a mine rescue team or teams;
 - (j) periodic medical assessment of suitability of, and regular training for, the persons on the mine rescue team or teams;
 - (k) medical attention and transportation to receive medical attention, both at no cost to workers who have suffered an injury or illness at the workplace;
 - (l) co-ordination with local authorities;
 - (m) measures to promote international co-operation in this field.
9. Requirements pursuant to Article 5, paragraph 4(b), of the Convention, could cover the specifications and standards of the type of self-rescuers to be provided and, in particular, in the case of mines susceptible to gas outbursts and other mines where appropriate, the provision of self-contained respiratory devices.
10. National laws and regulations should prescribe measures for the safe use and maintenance of remote control equipment.
- konvensjonen bør, der det er hensiktsmessig, omfatte krav vedrørende;
- (a) autorisasjon og opplæring;
 - (b) inspeksjon av bergverket, bergverksutstyr og installasjoner;
 - (c) tilsyn med håndtering, transport, oppbevaring og bruk av sprengstoff og av farlige stoffer som brukes eller produseres under bergverksdriften;
 - (d) utførelse av arbeid med elektrisk utstyr og installasjoner; og
 - (e) tilsyn med arbeidstakere.
7. Krav i samsvar med artikkel 5, nr 4, i konvensjonen vil kunne bestemme at leverandører av utstyr, anordninger, farlige produkter og stoffer til bergverket, bør sikre at de oppfyller nasjonale standarder angående sikkerhet og helse, merker produkter tydelig og gir forståelig informasjon og instruksjoner.
8. Krav vedrørende redningsarbeid i bergverk og førstehjelp i samsvar med artikkel 5, nr 4 bokstav a), i konvensjonen og forsvarlig medisinsk utstyr i nødstilfelle vil kunne omfatte:
- (a) organisasjonsmessige ordninger;
 - (b) utstyr som skal stilles til rådighet;
 - (c) standarder vedrørende opplæring;
 - (d) opplæring av arbeidstakere og deltakelse i øvelser;
 - (e) det nødvendige antallet opplærte personer som skal være tilgjengelige;
 - (f) et hensiktsmessig kommunikasjonssystem;
 - (g) et effektivt system for å varsle om farer;
 - (h) opprettelse og vedlikehold av rømningsveier og redningsmuligheter
 - (i) opprettelse av en eller flere redningsenheter i bergverket;
 - (j) jevnlig medisinsk vurdering av skikketheten av, og regelmessig øvelser for, personene i redningsenhetene;
 - (k) medisinsk hjelp og transport for å ta imot medisinsk hjelp, i begge tilfeller uten omkostninger for arbeidstakere som er blitt rammet av skade eller sykdom på arbeidsplassen;
 - (l) samordning med lokale myndigheter;
 - (m) tiltak for å fremme internasjonalt samarbeid på dette området.
9. Krav i samsvar med artikkel 5, nr 4 bokstav b), i konvensjonen vil kunne omfatte spesifikasjonene og standardene for den typen selvreddere som skal stilles til rådighet og vil, særlig når det gjelder bergverk som er utsatt for gassutbrudd og andre bergverk, hvor det kan være hensiktsmessig, kunne bestemme at selvforsynte pusteapparater skal stilles til rådighet.
10. Nasjonale lover og forskrifter bør foreskrive tiltak for sikker bruk og vedlikehold av fjernstyringsutstyr.

11. National laws and regulations should specify that the employer should take appropriate measures for the protection of workers working alone or in isolation.

II. Preventive and protective measures at the mine

12. Employers should undertake hazard assessment and risk analysis and then develop and implement, where appropriate, systems to manage the risk.
13. In order to maintain the stability of the ground, in accordance with Article 7(c) of the Convention, the employer should take all appropriate measures to:
 - (a) monitor and control the movement of strata;
 - (b) as may be necessary, provide effective support of the roof, sides and floor of the mine workings, except for those areas where the mining methods selected allow for the controlled collapse of the ground;
 - (c) monitor and control the sides of surface mines to prevent material from falling or sliding into the pit and endangering workers; and
 - (d) ensure that dams, lagoons, tailings and other such impoundments are adequately designed, constructed and controlled to prevent dangers from sliding material or collapse.
14. Pursuant to Article 7(d) of the Convention, separate means of egress should be as independent of each other as possible; arrangements should be made and equipment provided for the safe evacuation of workers in case of danger.
15. Pursuant to Article 7(f) of the Convention, all underground mine workings to which workers have access, and other areas as necessary, should be ventilated in an appropriate manner to maintain an atmosphere:
 - (a) in which the risk of explosions is eliminated or minimized;
 - (b) in which working conditions are adequate, having regard to the working method being used and the physical demands placed on the workers; and
 - (c) that complies with national standards on dusts, gases, radiation and climatic conditions; where national standards do not exist, the employer should give consideration to international standards.
16. The particular hazards referred to in Article 7(g) of the Convention requiring an operating plan and procedures might include:
 - (a) mine fires and explosions;
 - (b) gas outbursts;

11. Nasjonale lover og forskrifter bør spesifisere at arbeidsgiveren bør treffe nødvendige tiltak for å beskytte arbeidstakere som arbeider alene eller isolert.

II. Forebyggende- og vernemessige tiltak i bergverket

12. Arbeidsgivere bør foreta farevurdering og risikoanalyse og deretter, der det er hensiktsmessig, utvikle og iverksette systemer for å håndtere risikoen.
13. For å opprettholde grunnens stabilitet i samsvar med artikkel 7 bokstav c) i konvensjonen, bør arbeidsgiveren treffe alle nødvendige tiltak for å:
 - (a) overvåke og kontrollere bevegelser i berglagene;
 - (b) evt. sørge for effektiv støtte av taket, vegger og gulv i bergverket, unntatt i de områdene der utvinningsmetodene som er valgt muliggjør en kontrollert rasning av grunnen;
 - (c) overvåke og kontrollere sideveggene i dagbrudd for å hindre at materiale faller eller sklir ned i bruddet og setter arbeidstakere i fare; og
 - (d) sørge for at oppdemninger, laguner, avfallsplasser og andre liknende depoter er tilstrekkelig godt utformet, bygget og kontrollert til å forebygge farer som følge av glidende av materiale eller ras.
14. I samsvar med artikkel 7 bokstav d) i konvensjonen, bør adskilte rømningsveier være mest mulig uavhengige av hverandre; det bør legges til rette og utstyr bør stilles til rådighet for trygg evakuering av arbeidstakere i tilfelle av fare.
15. I samsvar med artikkel 7 bokstav f) i konvensjonen, bør samtlige bergverksanlegg under jord som arbeidstakere har adgang til, og andre områder der det er nødvendig, ventileres på en hensiktsmessig måte for å opprettholde en atmosfære:
 - (a) der risikoen for eksplosjon er fjernet eller redusert til et minimum;
 - (b) der arbeidsforhold er av fyllestgjørende beskaffenhet med hensyn til arbeidsmetoden som anvendes og de fysiske krav som påhviler arbeidstakerne; og
 - (c) som er i samsvar med nasjonale standarder vedrørende støv, gasser, stråling og klimatiske forhold; der nasjonale standarder ikke finnes, bør arbeidsgiveren ta i betraktning internasjonale standarder.
16. De særlige farene som nevnt i konvensjonens artikkel 7 bokstav g) som forutsetter en driftsplan og prosedyrer kan omfatte:
 - (a) branner og eksplosjoner i bergverk;
 - (b) gassutbrudd;

- (c) rockbursts;
 - (d) an inrush of water or semi-solids;
 - (e) rockfalls;
 - (f) susceptibility of areas to seismic movements;
 - (g) hazards related to work carried out near dangerous openings or under particularly difficult geological circumstances;
 - (h) loss of ventilation.
17. Measures that employers could take pursuant to Article 7(h) of the Convention should include, where applicable, prohibiting persons from carrying underground any item, object or substance which could initiate a fire, explosion or dangerous occurrence.
 18. Pursuant to Article 7(i) of the Convention, mine facilities should include, where appropriate, sufficient fireproof and self-contained chambers to provide refuge for workers in the event of an emergency. The self-contained chambers should be easily identifiable and accessible, particularly when visibility is poor.
 19. The emergency response plan referred to in Article 8 of the Convention might include:
 - (a) effective site emergency plans;
 - (b) provision for the cessation of work and evacuation of the workers in an emergency;
 - (c) adequate training in emergency procedures and in the use of equipment;
 - (d) adequate protection of the public and the environment;
 - (e) provision of information to, and consultation with, appropriate bodies and organizations.
 20. The hazards referred to in Article 9 of the Convention might include:
 - (a) airborne dusts;
 - (b) flammable, toxic, noxious and other mine gases;
 - (c) fumes and hazardous substances;
 - (d) exhaust fumes from diesel engines;
 - (e) oxygen deficiency;
 - (f) radiation from rock strata, equipment or other sources;
 - (g) noise and vibration;
 - (h) extreme temperatures;
 - (i) high levels of humidity;
 - (j) insufficient lighting or ventilation;
 - (k) hazards related to work carried out at high altitudes or extreme depths, or in confined spaces;
 - (l) hazards associated with manual handling;
 - (m) hazards related to mechanical equipment and electrical installations;
 - (n) hazards resulting from a combination of any of the above.
 21. Measures pursuant to Article 9 of the Convention might include:
 - (c) steinsprut;
 - (d) tilstrømming av vann eller halvfast materiale;
 - (e) steinras;
 - (f) områders følsomhet for seismiske bevegelser;
 - (g) farer knyttet til arbeid som utføres i nærheten av farlige åpninger eller under særlig vanskelige geologiske forhold;
 - (h) svikt i ventilasjon.
 17. Tiltak som arbeidsgivere vil kunne treffe i samsvar med artikkel 7 bokstav h) i konvensjonen bør, der det er hensiktsmessig, omfatte forbud mot å bære under jord enhver gjenstand, objekt eller stoff som kan forårsake brann, eksplosjon eller farlig hendelse.
 18. I samsvar med artikkel 7 bokstav i) i konvensjonen, bør bergverksinnretninger omfatte, der det er hensiktsmessig, et tilstrekkelig antall brannsikre og selvforsynte tilfluktsrom for arbeidstakere i et nødstilfelle. De selvforsynte tilfluktsrommene bør være lett å identifisere og komme til, særlig når det er dårlig sikt.
 19. Beredskapsplanen som nevnt i artikkel 8 i konvensjonen kan omfatte:
 - (a) effektive beredskapsplaner på plassen;
 - (b) regler for arbeidsstans og evakuering av arbeidstakerne i nødstilfelle;
 - (c) tilstrekkelig opplæring i nødsprosedyrer og bruk av utstyr;
 - (d) forsvarlig vern av publikum og miljøet;
 - (e) regler for informasjon til, og konsultasjon med, relevante organer og organisasjoner;
 20. Farene som nevnt i artikkel 9 i konvensjonen kan omfatte:
 - (a) luftbåret støv;
 - (b) antennelige, giftige, skadelige og andre gruvegasser;
 - (c) damper og farlige stoffer;
 - (d) eksosgasser fra dieselmotorer;
 - (e) oksygen-mangel;
 - (f) stråling fra berglag, utstyr eller andre kilder;
 - (g) støy og vibrasjon;
 - (h) ekstreme temperaturer;
 - (i) høye fuktighetsnivåer;
 - (j) utilstrekkelig belysning eller ventilasjon;
 - (k) farer knyttet til arbeid utført i store høyder eller ekstreme dybder, eller i trange rom;
 - (l) farer knyttet til manuell håndtering;
 - (m) farer knyttet til mekanisk utstyr og elektriske anlegg;
 - (n) farer som følge av enhver kombinasjon av ovenstående.
 21. Tiltak i samsvar med artikkel 9 i konvensjonen kan omfatte:

- (a) technical and organizational measures applied to relevant mining activities or to the plant, machinery, equipment, appliances or structures;
 - (b) where it is not possible to have recourse to the measures referred to in (a) above, other effective measures, including the use of personal protective equipment and protective clothing at no cost to the worker;
 - (c) where reproductive health hazards and risks have been identified, training and special technical and organizational measures, including the right to alternative work, where appropriate, without any loss of salary, especially during health risk periods such as pregnancy and breast-feeding;
 - (d) regular monitoring and inspection of areas where hazards are present or likely to be present.
22. The types of protective equipment and facilities referred to in Article 9(c) of the Convention could include:
- (a) roll-over and falling object protective structures;
 - (b) equipment seat belts and harnesses;
 - (c) fully enclosed pressurized cabins;
 - (d) self-contained rescue chambers;
 - (e) emergency showers and eye wash stations.
23. In implementing Article 10(b) of the Convention, employers should:
- (a) ensure appropriate inspections of each workplace at the mine, and in particular, of the atmosphere, ground conditions, machinery, equipment and appliances therein, including where necessary pre-shift inspections; and
 - (b) keep written records of inspections, defects and corrective measures and make such records available at the mine.
24. Where appropriate, the health surveillance referred to in Article 11 of the Convention should, at no cost to the worker and without any discrimination or retaliation whatsoever:
- (a) provide the opportunity to undergo medical examination related to the requirements of the tasks to be performed, prior to or just after commencing employment and thereafter on a continuing basis; and
 - (b) provide, where possible, for reintegration or rehabilitation of workers unable to undertake their normal duties due to occupational injury or illness.
25. Pursuant to Article 5, paragraph 4(e), of the Convention, employers should where appropriate, provide and maintain at no cost to the worker:
- (a) sufficient and suitable toilets, showers, wash-basins and changing facilities which are, where appropriate, gender-specific;
- (a) tekniske og organisasjonsmessige tiltak som anvendes på relevant bergverksvirksomhet eller på anlegget, maskineri, utstyr, anordninger eller konstruksjoner;
 - (b) der det ikke er mulig å ha tilflukt til tiltakene som nevnt i bokstav a) over, andre effektive tiltak, deriblant bruk av personlig verneutstyr og verneplagg uten omkostninger for arbeidstakeren;
 - (c) der farer og risikoer for reproduksjonsskader er blitt identifisert, opplærings- og spesielle tekniske og organisasjonsmessige tiltak, deriblant retten til alternativt arbeid der det måtte være hensiktsmessig, uten tap av lønn, særlig under risikoutsatte perioder så som graviditet og amming;
 - (d) regelmessig overvåking og inspeksjon av områder hvor det foreligger eller sansynligvis kan foreligge farer.
22. Typer verneutstyr og innretninger som nevnt i artikkel 9 bokstav c) i konvensjonen vil kunne omfatte:
- (a) konstruksjoner som beskytter mot gjenstander som velter eller faller;
 - (b) sikkerhets- og fastspenningsseler;
 - (c) lukkede trykkabiner;
 - (d) selvforsynte tilfluktsrom;
 - (e) nøddusjer og øyeskyllestasjoner.
23. Ved gjennomføring av artikkel 10 bokstav b) i konvensjonen, bør arbeidsgivere:
- (a) sørge for hensiktsmessige inspeksjoner, om nødvendig før skiftet tar til, av samtlige arbeidsplasser ved bergverket og særlig av atmosfæren, grunnforhold, maskineri, utstyr og innretninger som finnes der, og
 - (b) føre et skriftlig register over inspeksjoner, mangler og korrigerende tiltak og gjøre slike registre tilgjengelige ved bergverket.
24. Der det er hensiktsmessig, bør programmet for helseovervåking som nevnt i artikkel 11 i konvensjonen uten omkostninger for arbeidstakeren og uten noen som helst diskriminering eller gjengjeldelse:
- (a) gi mulighet til å gjennomgå medisinsk undersøkelse basert på kravene som er knyttet til oppgavene som skal utføres, forut for eller straks etter arbeidet opptas og deretter med jevne mellomrom; og
 - (b) sørge for, der det er mulig, reintegrering eller attføring av arbeidstakere som er ute av stand til å utføre sine vanlige plikter på grunn av yrkesskade eller sykdom.
25. I samsvar med artikkel 5, nr 4 bokstav e), i konvensjonen bør arbeidsgivere, der det er hensiktsmessig, stille til rådighet og vedlikeholde uten omkostninger for arbeidstakeren:
- (a) et tilstrekkelig antall hensiktsmessige toaletter, dusjer, håndvasker og garderober som, der det er hensiktsmessig, er særskilt adskilt for kvinner og menn;

- (b) adequate facilities for the storage, laundering and drying of clothes;
- (c) adequate supplies of potable drinking-water in suitable places; and
- (d) adequate and hygienic facilities for taking meals.

- (b) hensiktsmessige innretninger for oppbevaring, vask og tørking av klær;
- (c) tilstrekkelige forsyninger av drikkevann på egnede steder; og
- (d) hensiktsmessige og hygieniske bespisnings-lokaler.

III. Rights and duties of workers and their representatives

26. Pursuant to Article 13 of the Convention, workers and their safety and health representatives should receive or have access to, where appropriate, information which should include:
 - (a) where practicable, notice of any safety or health related visit to the mine by the competent authority;
 - (b) reports of inspections conducted by the competent authority or the employer, including inspections of machinery or equipment;
 - (c) copies of orders or instructions issued by the competent authority in respect of safety and health matters;
 - (d) reports of accidents, injuries, instances of ill health and other occurrences affecting safety and health prepared by the competent authority or the employer;
 - (e) information and notices on all hazards at work including hazardous, toxic or harmful materials, agents or substances used at the mine;
 - (f) any other documentation concerning safety and health that the employer is required to maintain;
 - (g) immediate notification of accidents and dangerous occurrences; and
 - (h) any health studies conducted in respect of hazards present in the workplace.
27. Provisions to be made pursuant to Article 13, paragraph 1(e), of the Convention could include requirements for:
 - (a) notification of supervisors and safety and health representatives of the danger referred to in that provision;
 - (b) participation by senior representatives of the employer and representatives of the workers in endeavouring to resolve the issue;
 - (c) participation, where necessary, by a representative of the competent authority to assist in resolution of the issue;
 - (d) non-loss of pay for the worker and, where appropriate, assignment to suitable alternative work;
 - (e) notification, to be given to any worker who is requested to perform work in the area

III. Rettigheter og plikter for arbeidstakere og deres representanter

26. I samsvar med artikkel 13 i konvensjonen, bør arbeidstakere og deres sikkerhets- og helserepresentanter, der det er hensiktsmessig, motta eller ha tilgang til informasjon som bør omfatte:
 - (a) der det er gjennomførbart, varsel om ethvert sikkerhets- eller helserelatert besøk til bergverket av den kompetente myndighet;
 - (b) rapporter fra inspeksjoner utført av den kompetente myndighet eller av arbeidsgiveren, deriblant inspeksjoner av maskineri eller utstyr;
 - (c) kopier av ordrer eller instruksjoner utstedt av den kompetente myndighet vedrørende sikkerhets- og helsespørsmål;
 - (d) rapporter utarbeidet av den kompetente myndighet eller av arbeidsgiveren om ulykker, skader, tilfeller av dårlig helse og andre hendelser vedrørende sikkerhet og helse;
 - (e) informasjon og varsler om enhver fare i arbeidet, deriblant farlige, giftige eller skadelige materialer, midler eller stoffer som brukes i bergverket;
 - (f) enhver annen dokumentasjon vedrørende sikkerhet og helse som arbeidsgiveren plikter å oppbevare;
 - (g) umiddelbar melding om ulykker og farlige hendelser; og
 - (h) enhver helseundersøkelse som er utført med hensyn til farer som foreligger på arbeidsplassen.
27. Forholdregler i samsvar med artikkel 13, nr 1 bokstav e), i konvensjonen vil kunne omfatte krav vedrørende:
 - (a) melding til arbeidsledere og sikkerhets- og helserepresentanter om faren som nevnte bestemmelse viser til;
 - (b) medvirkning fra overordnede representanter for arbeidsgiveren og fra arbeidstakerrepresentanter i forsøk på å løse saken;
 - (c) medvirkning, der det er nødvendig, fra en representant for den kompetente myndighet til å løse saken;
 - (d) bibehold av lønn for arbeidstakeren og der dette er passende tildeling av egnet alternativt arbeid;
 - (e) melding, til enhver arbeidstaker som bes utføre arbeid i vedkommende område, om at

concerned, of the fact that another worker has refused to work there and of the reasons therefor.

28. Pursuant to Article 13, paragraph 2, of the Convention, the rights of safety and health representatives should include, where appropriate, the right:

- (a) to appropriate training during working time, without loss of pay, on their rights and functions as safety and health representatives and on safety and health matters;
- (b) of access to appropriate facilities necessary to perform their functions;
- (c) to receive their normal pay for all time spent exercising their rights and performing their functions as safety and health representatives; and
- (d) to assist and advise workers who have removed themselves from a workplace because they believe their safety or health has been endangered.

29. Safety and health representatives should, where appropriate, give reasonable notice to the employer of their intention to monitor or investigate safety and health matters, as provided for in Article 13, paragraph 2(b)(ii), of the Convention.

30. (1) All persons should have a duty to:

- (a) refrain from arbitrarily disconnecting, changing or removing safety devices fitted to machinery, equipment, appliances, tools, plant and buildings; and

(b) use such safety devices correctly.

(2) Employers should have a duty to provide workers with appropriate training and instructions so as to enable them to comply with the duties described in subparagraph (1) above.

IV. Co-operation

31. Measures to encourage co-operation as provided for in Article 15 of the Convention should include:

- (a) the establishment of co-operative mechanisms, such as safety and health committees, with equal representation of employers and workers and having such powers and functions as may be prescribed, including powers to conduct joint inspections;
- (b) the appointment by the employer of suitably qualified and experienced persons to promote safety and health
- (c) the training of workers and their safety and health representatives;
- (d) the provision of ongoing safety and health awareness programmes for workers;

en annen arbeidstaker har nektet å arbeide der og om grunnene for det.

28. I samsvar med artikkel 13, nr 2, i konvensjonen, bør rettighetene for sikkerhets- og helserepresentanter der det er hensiktsmessig omfatte retten til:

- (a) hensiktsmessig opplæring i arbeidstid, uten tap av lønn, i deres rettigheter og oppgaver som sikkerhets- og helserepresentanter og i sikkerhets- og helsespørsmål;
- (b) adgang til hensiktsmessige innretninger som er nødvendige for at de skal kunne utføre sine oppgaver;
- (c) normal lønn for all den tid som går med til å utøve deres rettigheter og utføre deres oppgaver som sikkerhets- og helserepresentanter; og
- (d) å bistå og gi råd til arbeidstakere som har fjernet seg fra en arbeidsplass fordi de mener at deres sikkerhet eller helse er blitt satt i fare.

29. Sikkerhets- og helserepresentanter bør, der det er hensiktsmessig, varsle arbeidsgiveren i rimelig tid om at de akter å overvåke eller undersøke sikkerhets- og helseforhold i samsvar med artikkel 13, nr 2 bokstav b), i konvensjonen.

30. (1) Enhver person bør ha plikt til:

- (a) å avstå fra vilkårlig å frakoble, forandre eller fjerne sikkerhetsanordninger som er satt på maskiner, utstyr, innretninger, redskaper, anlegg og bygninger; og
- (b) å bruke slike sikkerhetsanordninger på korrekt måte.

(2) Arbeidsgivere bør ha plikt til å gi arbeidstakere hensiktsmessig opplæring og instruksjon slik at de blir i stand til å oppfylle pliktene som er beskrevet i nr 1.

IV. Samarbeid

31. Tiltak for å oppmuntre til samarbeid i samsvar med artikkel 15 i konvensjonen bør omfatte:

- (a) opprettelse av samarbeidsordninger, såsom sikkerhets- og helseutvalg, der arbeidsgivere og arbeidstakere er likt representert, og som har slike fullmakter og oppgaver som måtte bli foreskrevet, deriblant fullmakt til å utføre fellesinspeksjoner;
- (b) arbeidsgivers ansettelse av personer med relevante kvalifikasjoner og erfaring til å fremme sikkerhet og helse;
- (c) opplæring av arbeidstakere og deres sikkerhets- og helserepresentanter;
- (d) iverksettelse av regelmessige programmer for arbeidstakernes bevissthet om sikkerhet og helse;

- (e) the ongoing exchange of information and experience on safety and health in mines;
- (f) the consultation of workers and their representatives by the employer in establishing safety and health policy and procedures; and
- (g) the inclusion, by the employer, of workers' representatives in the investigation of accidents and dangerous occurrences, as provided for in Article 10(d) of the Convention.

V. Other provisions

- 32. There should be no discrimination or retaliation against any worker who exercises rights provided by national laws and regulations or agreed upon by the employers, workers and their representatives.
- 33. Due regard should be given to the possible impact of mining activity on the surrounding environment and on the safety of the public. In particular, this should include the control of subsidence, vibration, fly-rock, harmful contaminants in the water, air or soil, the safe and effective management of waste tips and the rehabilitation of mine sites.

- (e) regelmessig utveksling av informasjon og erfaringer angående sikkerhet og helse i bergindustrien;
- (f) konsultasjoner på arbeidsgiverens initiativ med arbeidstakere og deres representanter ved opprettelse av sikkerhets- og helsepolitikk og prosedyrer; og
- (g) arbeidsgiverens medregning av arbeidstakerrepresentanter i forbindelse med undersøkelse av ulykker og farlige hendelser, i samsvar med artikkel 10 bokstav d) i konvensjonen.

V. Andre bestemmelser

- 32. Det bør ikke forekomme diskriminering eller gjengjeldelse overfor noen arbeidstaker som utøver rettigheter i samsvar med nasjonale lover og forskrifter eller som avtales mellom arbeidsgivere, arbeidstakere og deres representanter.
- 33. Det bør tas behørig hensyn til den mulige virkningen av bergverksvirksomhet på det omkringliggende miljøet og på publikums sikkerhet. Dette bør særlig omfatte kontroll med ras, vibrasjon, steinsprut, skadelig forurensning i vannet, luften eller jorden, sikker og effektiv drift av avfallstipper og rehabilitering av bergverksområder.

Appendix 3**Protocol of 1995 to the Labour Inspection Convention, 1947**

The General Conference of the International Labour Organization,

Having been convened at Geneva by the Governing Body of the International Labour Office and having met in its Eighty-second Session on 6 June 1995, and

Noting that the provisions of the Labour Inspection Convention, 1947, apply only to industrial and commercial workplaces, and

Noting that the provisions of the Labour Inspection (Agriculture) Convention, 1969, apply to workplaces in commercial and non-commercial agricultural undertakings, and

Noting that the provisions of the Occupational Safety and Health Convention, 1981, apply to all branches of economic activity, including the public service, and

Having regard to all the risks to which workers in the non-commercial services sector may be exposed, and the need to ensure that this sector is subject to the same or an equally effective and impartial system of labour inspection as that provided in the Labour Inspection Convention, 1947, and

Having decided upon the adoption of certain proposals with regard to activities in the non-commercial services sector, which is the sixth item on the agenda of the session, and

Having determined that these proposals shall take the form of a Protocol to the Labour Inspection Convention, 1947,

adopts this twenty-second day of June of the year one thousand nine hundred and ninety-five the following Protocol, which may be cited as the Protocol of 1995 to the Labour Inspection Convention, 1947:

Part I. Scope, Definition and Application*Article I*

1. Each Member which ratifies this Protocol shall extend the application of the provisions of the Labour Inspection Convention, 1947 (hereunder referred to as «the Convention»), to activities in the non-commercial services sector.
2. The term «activities in the non-commercial services sector» refers to activities in all categories of workplaces that are not considered as industrial or commercial for the purposes of the Convention.
3. This Protocol applies to all workplaces that do not already fall within the scope of the Convention.

Vedlegg 3**Protokoll av 1995 til konvensjon nr. 81, 1947, om arbeidstilsyn i industri og handel**

Den internasjonale arbeidsorganisasjons generalkonferanse,

som styret for Det internasjonale arbeidsbyrå har sammenkalt i Genève, og som har trådt sammen til sin 82. sesjon den 6. juni 1995, som har merket seg at bestemmelsene i konvensjonen om arbeidstilsyn i industri og handel av 1947, bare gjelder industrielle og kommersielle arbeidsplasser,

har merket seg at bestemmelsene i konvensjon nr. 129 om arbeidstilsyn i jordbruket, 1969, bare gjelder kommersielle og ikke-kommersielle jordbruk, har merket seg at bestemmelsene i konvensjon nr. 155 om sikkerhet, helse og arbeidsmiljøet, 1981, gjelder alle grener av økonomisk aktivitet, innbefattet offentlig tjeneste,

tar i betraktning alle de farer som arbeidstakere i den ikke-kommersielle tjenestesektor kan bli utsatt for, har tatt i betraktning nødvendigheten av å sikre at denne sektor er underlagt det samme effektive og upartiske arbeidstilsynssystem som er forutsatt i konvensjonen av 1947,

har besluttet å vedta visse forslag om aktivitetene i den ikke-kommersielle tjenestesektor, punkt 6 på dagsordenen for sesjonen,

har bestemt at disse forslag skal gis form av en protokoll til konvensjon nr. 81, 1947, om arbeidstilsyn i industri og handel,

vedtar i dag den 22. juni 1995 følgende protokoll, som heretter skal kalles Protokoll av 1995 til konvensjon nr. 81, 1947, om arbeidstilsyn i industri og handel.

Del I. Virkeområde, definisjon og gjennomføring*Artikkel 1*

1. Enhver medlemsstat som ratifiserer denne protokoll forplikter seg til å utvide anvendelsesområdet for bestemmelsene i konvensjonen om arbeidstilsyn av 1947 (heretter referert til som «Konvensjonen») til aktiviteter i den ikke-kommersielle tjenestesektor.
2. Med begrepet «aktiviteter i den ikke-kommersielle tjenestesektor» menes aktiviteter i alle kategorier arbeidsplasser som ikke er betraktet som industrielle eller kommersielle i henhold til denne konvensjonen.
3. Denne protokoll gjelder alle arbeidsplasser som ikke allerede er dekket av konvensjonens virkeområde.

Article 2

1. A Member which ratifies this Protocol may, by a declaration appended to its instrument of ratification, exclude wholly or partly from its scope the following categories:
 - (a) essential national (federal) government administration;
 - (b) the armed services, whether military or civilian personnel;
 - (c) the police and other public security services;
 - (d) prison services, whether prison staff or prisoners when performing work,
 if the application of the Convention to any of these categories would raise special problems of a substantial nature.
2. Before the Member avails itself of the possibility afforded in paragraph 1, it shall consult the most representative organizations of employers and workers or, in the absence of such organizations, the representatives of the employers and workers concerned.
3. A Member which has made a declaration as referred to in paragraph 1 shall, following ratification of this Protocol, indicate in its next report on the application of the Convention under article 22 of the Constitution of the International Labour Organization the reasons for the exclusion and, to the extent possible, provide for alternative inspection arrangements for any categories of workplaces thus excluded. It shall describe in subsequent reports any measures it may have taken with a view to extending the provisions of the Protocol to them.
4. A Member which has made a declaration referred to in paragraph 1 may at any time modify or cancel that declaration by a subsequent declaration in accordance with the provisions of this Article.

Article 3

1. The provisions of this Protocol shall be implemented by means of national laws or regulations, or by other means that are in accordance with national practice.
2. Measures taken to give effect to this Protocol shall be drawn up in consultation with the most representative organizations of employers and workers or, in the absence of such organizations, the representatives of the employers and workers concerned.

Part II. Special arrangements*Article 4*

1. A Member may make special arrangements for the inspection of workplaces of essential national (federal) government administration, the armed services, the police and other public security services, and the prison services, so as to regulate

Artikkel 2

1. Enhver medlemsstat som ratifiserer denne protokoll kan helt eller delvis ved en erklæring, som skal legges ved ratifikasjonsdokumentet, unnta følgende kategorier fra dens virkeområde;
 - a) nasjonal (føderal) statsforvaltning,
 - b) de militære styrker, enten militært eller sivilt personell,
 - c) politi eller andre offentlige sikkerhetstjenester,
 - d) fengselsvesenet, enten fengselspersonell eller innsatte når de er i arbeid, dersom anvendelsen av konvensjonen på noen av disse kategorier skulle reise spesielle problemer av vesentlig karakter.
2. Før en medlemsstat benytter seg av muligheten etter punkt 1, skal den rådføre seg med de mest representative arbeidsgiver- og arbeidstakerorganisasjoner eller, i fravær av slike organisasjoner, representanter for de arbeidsgivere og arbeidstakere som dette angår.
3. En medlemsstat som har gjort en erklæring, som det er vist til i punkt 1, skal, etter at protokollen er blitt ratifisert, i sin neste rapport om gjennomføringen av konvensjonen etter artikkel 22 i ILOs konstitusjon, forklare grunnene for unntaket og, i størst mulig utstrekning, sørge for alternative tilsynstiltak for enhver kategori av arbeidsplasser som er blitt unntatt. Medlemsstaten skal i senere rapporter beskrive de tiltak som det måtte ha tatt for å utvide bestemmelsene i protokollen til disse kategorier.
4. En medlemsstat som har utarbeidet en erklæring etter punkt 1, kan til enhver tid endre den eller oppheve den ved en ny erklæring etter bestemmelsen i denne artikkel.

Artikkel 3

1. Bestemmelsene i denne protokoll skal gjennomføres ved nasjonal lovgivning eller forskrifter eller på andre måter som er i samsvar med nasjonal praksis.
2. Tiltak som blir truffet for å iverksette denne protokoll, skal utarbeides i samarbeid med de mest representative arbeidsgiver- og arbeidstakerorganisasjoner eller, dersom det ikke finnes slike organisasjoner, med representanter for de arbeidsgivere og arbeidstakere det gjelder.

Del II. Særskilte tiltak*Artikkel 4*

1. En medlemsstat kan iverksette særskilte tiltak for inspeksjon av arbeidsplasser i nasjonal (føderal) statsforvaltning, forsvaret, politiet og andre offentlige sikkerhetstjenester og fengselsvesenet, for å kunne regulere myndigheten til arbeidstil-

- the powers of labour inspectors as provided in Article 12 of the Convention in regard to:
- (a) inspectors having appropriate security clearance before entering;
 - (b) inspection by appointment;
 - (c) the power to require the production of confidential documents;
 - (d) the removal of confidential documents from the premises;
 - (e) the taking and analysis of samples of materials and substances.
2. The Member may also make special arrangements for the inspection of workplaces of the armed services and the police and other public security services so as to permit any of the following limitations on the powers of labour inspectors:
 - (a) restriction of inspection during manoeuvres or exercises;
 - (b) restriction or prohibition of inspection of front-line or active service units;
 - (c) restriction or prohibition of inspection during declared periods of tension;
 - (d) limitation of inspection in respect of the transport of explosives and armaments for military purposes.
 3. The Member may also make special arrangements for the inspection of workplaces of prison services to permit restriction of inspection during declared periods of tension.
 4. Before a Member avails itself of any of the special arrangements afforded in paragraphs (1), (2) and (3), it shall consult the most representative organizations of employers and workers or, in the absence of such organizations, the representatives of the employers and workers concerned.
- synsinspektørene som er beskrevet i artikkel 12 i konvensjonen når det gjelder:
- a) inspektører som har en gyldig sikkerhetsklaring,
 - b) inspeksjon etter avtale,
 - c) myndighet til å be om fremlegging av konfidensielle dokumenter,
 - d) retten til å fjerne konfidensielle dokumenter fra arbeidsplassen,
 - e) å ta prøver og analysere prøver av produkter og stoff.
2. Medlemsstaten kan også iverksette særskilte tiltak for inspeksjon av arbeidsplassene til forsvaret og til politiet og til andre offentlige sikkerhetstjenester med sikte på å tillate følgende begrensninger av myndigheten til tilsynsinspektørene:
 - a) restriksjoner på inspeksjon under øvelser og trening,
 - b) restriksjoner eller forbud mot inspeksjon av enheter som befinner seg i fronten eller ved aktiv tjeneste,
 - c) restriksjoner eller forbud mot inspeksjon når det er erklært unntakstilstand,
 - d) begrensning av inspeksjon av transport av eksplosiver og våpen for militært bruk.
 3. Medlemsstaten kan også iverksette særskilte tiltak for inspeksjon av arbeidsplasser i fengsler for å tillate begrensninger av inspeksjon når det er erklært unntakstilstand.
 4. Før en medlemsstat benytter seg av noen av de særskilte tiltak som det gis anledning til å punktene (1), (2), (3), skal den rådføre seg med de mest representative arbeidsgiver- og arbeidstakerorganisasjonene eller, når slike organisasjoner ikke finnes, representanter for de arbeidsgivere og arbeidstakere det gjelder.

Article 5

The Member may make special arrangements for the inspection of workplaces of fire brigades and other rescue services to permit the restriction of inspection during the fighting of a fire or during rescue or other emergency operations. In such cases, the labour inspectorate shall review such operations periodically and after any significant incident.

Article 6

The labour inspectorate shall be able to advise on the formulation of effective measures to minimize risks during training for potentially hazardous work and to participate in monitoring the implementation of such measures.

Artikkel 5

Medlemsstaten kan iverksette særskilte tiltak for inspeksjon av brannstasjoner og andre redningstjenester for å tillate begrensninger av inspeksjon ved brannutrykning eller ved andre nødsituasjoner. I slike tilfeller skal tilsynsmyndigheten gjennomgå slike operasjoner med jevne mellomrom og etter enhver alvorlig hendelse.

Artikkel 6

Tilsynsmyndigheten skal være i stand til å gi råd om effektive tiltak for å minimalisere risikoen under trening ved potensielt farlig arbeid og til å delta i overvåkingen av gjennomføringen av slike tiltak.

Part III. Final provisions*Article 7*

1. A Member may ratify this Protocol at the same time as or at any time after its ratification of the Convention, by communicating its formal ratification of the Protocol to the Director-General of the International Labour Office for registration.
2. The Protocol shall come into force 12 months after the date on which ratifications of two Members have been registered by the Director-General. Thereafter, this Protocol shall come into force for a Member 12 months after the date on which the ratification has been registered by the Director-General and the Convention shall then be binding on the Member concerned with the addition of Articles 1 to 6 of this Protocol.

Article 8

1. A Member which has ratified this Protocol may denounce it after the expiration of ten years from the date on which the Protocol first comes into force, by an act communicated to the Director-General of the International Labour Office for registration. Such denunciation shall not take effect until one year after the date on which it is registered.
2. Each Member which has ratified the Protocol and which does not, within the year following the expiration of the period of ten years mentioned in the preceding paragraph, exercise the right of denunciation provided for in this Article, will be bound for another period of ten years and, thereafter, may denounce this Protocol at the expiration of each period of ten years under the terms provided for in this Article.

Article 9

1. The Director-General of the International Labour Office shall notify all Members of the International Labour Organization of the registration of all ratifications and denunciations of this Protocol.
2. When notifying the Members of the Organization of the registration of the second ratification of this Protocol, the Director-General shall draw the attention of the Members of the Organization to the date upon which the Protocol will come into force.
3. The Director-General shall communicate full particulars of all ratifications and denunciations of this Protocol to the Secretary-General of the United Nations for registration in accordance with Article 102 of the Charter of the United Nations.

Article 10

The English and French versions of the text of this Protocol are equally authoritative.

Del III. Sluttartikler*Artikkel 7*

1. En medlemsstat kan ratifisere denne protokoll samtidig som eller når som helst etter at den har ratifisert konvensjonen ved å oversende den formelle ratifikasjon av protokollen til Generaldirektøren for Det internasjonale arbeidsbyrå til registrering.
2. Protokollen skal tre i kraft 12 måneder etter den dag da to medlemsstaters ratifikasjoner er blitt registrert hos Generaldirektøren. Deretter skal denne protokollen tre i kraft for enhver medlemsstat 12 måneder etter den dag da medlemsstatens ratifikasjon ble registrert av Generaldirektøren, og konvensjonen skal deretter binde vedkommende medlemsstat med tillegg av artiklene 1-6 i denne protokollen.

Artikkel 8

1. Enhver medlemsstat som har ratifisert denne protokollen kan si den opp når 10 år er gått fra den dag da protokollen trådte i kraft, ved å sende melding om dette til registrering hos Generaldirektøren for Det internasjonale arbeidsbyrå. Slik oppsigelse trer ikke i kraft før et år etter at den ble registrert.
2. Enhver medlemsstat som har ratifisert denne protokollen og som ikke gjør bruk av den oppsigelsesrett som er fastsatt i denne artikkel innen et år etter utgangen av den 10-årsperioden som er nevnt i foregående punkt, er bundet for ytterligere 10 år, og kan deretter si opp denne protokollen ved utgangen av hver 10-årsperiode på de vilkår som er fastsatt i denne artikkel.

Artikkel 9

1. Generaldirektøren for Det internasjonale arbeidsbyrå skal underrette alle medlemsstater av Den internasjonale arbeidsorganisasjon om registreringen av alle ratifikasjoner og oppsigelser av denne protokollen.
2. Når Generaldirektøren underretter medlemsstatene i organisasjonen om registreringen av den andre ratifikasjon av denne protokollen som er sendt ham, skal han gjøre medlemsstatene oppmerksom på hvilken dato protokollen vil tre i kraft.
3. Generaldirektøren for Det internasjonale arbeidsbyrå skal sende Generalsekretæren for De forente nasjoner fullstendige opplysninger om alle ratifikasjoner og oppsigelser av denne protokollen for registrering i samsvar med artikkel 102 i De forente nasjoners pakt.

Artikkel 10

De engelske og franske versjoner av teksten i denne protokollen har lik gyldighet.